

ISPITNI KATALOG PRIPREMILI:

DR TATJANA BEČANOVIĆ

Filozofski fakultet, Nikšić

DR MIOMIR ABOVIĆ

Fakultet za crnogorski jezik i književnost, Cetinje

MIRJANA PEROVIĆ

JU Gimnazija „Slobodan Škerović“, Podgorica

DAJANA ŠEVALJEVIĆ

JU Gimnazija „Stojan Cerović“, Nikšić

SNEŽANA GRUJIČIĆ

JU Srednja stručna škola Pljevlja

ALEKSANDRA VEŠOVIĆ-IVANOVIĆ

Zavod za školstvo, Podgorica

DRAGANA NENADOVIĆ

Ispitni centar, Podgorica

SADRŽAJ

1. UVOD 4

2. PRAVILA 5

3. OPŠTI CILJEVI ISPITA 6

4. STRUKTURA ISPITA 7

5. ISPITNI SADRŽAJI I CILJEVI 9

5.1. JEZIK 9

5.2. KNJIŽEVNOST 10

5.3. PISMENO IZRAŽAVANJE 12

5.4. OBAVEZNA KNJIŽEVNA DJELA 13

6. PRIMJER TESTA 14

7. LIST ZA ODGOVORE 25

8. RJEŠENJE TESTA SA SHEMOM ZA OCJENJIVANJE 26

9. LITERATURA 35

1

UVOD

Maturski i stručni ispit predstavljaju standardizovanu eksternu provjeru usvojenosti neophodnih standarda znanja na kraju četvorogodišnjeg srednjoškolskog obrazovanja.

Na osnovu Zakona o gimnaziji i Zakona o stručnom obrazovanju („Sl. list RCG“, br. 64/02, 49/07 i „Sl. list CG“, br. 45/10, 39/13 i 47/17), Pravilnika o načinu, postupku i vremenu polaganja maturalnog ispita u gimnaziji („Sl. list CG“, 34/09, 19/10, 81/10, 60/11, 65/12, 50/13 i 43/19) i Pravilnika o načinu i postupku polaganja stručnog ispita za učenike/učeni-ce¹ koji nastavljaju obrazovanje („Sl. list CG“, br. 82/09, 19/10, 81/10, 60/11, 65/12, 58/13 i 43/19) Maturalni i stručni ispit polaže se eksterno. Stručne, razvojne, organizacione i administrativne poslove, vezane za realizaciju ovih ispita obavlja Ispitni centar.

Crnogorski – srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost obavezan je predmet na državnoj maturi. Od školske 2020/21. godine učenici filološke gimnazije, opšte gimnazije i stručne škole na kraju četvrtog razreda polažu ispit rješavajući isti test. Zbog toga je Ispitni katalog nastao na osnovu predmetnih programa za filološku gimnaziju (za predmet Crnogorski – srpski, bosanski, hrvatski jezik² i za predmet Književnost³), opštu gimnaziju (za predmet Crnogorski – srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost⁴) i stručne škole (za predmet Crnogorski – srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost⁵).

Provjeravaju se znanja, sposobnosti i vještine koje se zasnivaju na ključnim sadržajima prisutnim u svim predmetnim programima a treba da ih posjeduju učenici na kraju četvorogodišnjeg srednjoškolskog obrazovanja.

U Ispitnom katalogu navedeni su opšti ciljevi, struktura ispita, ispitni program sa područjima i ciljevima, primjer testa sa uputstvom za bodovanje i literatura.

Ispitni katalog namijenjen je učenicima i nastavnicima.

¹U daljem tekstu učenici

²Predmetni program za Crnogorski-srpski, bosanski, hrvatski jezik, I, II, III i IV razred filološke gimnazije, Ministarstvo prosvjete, Zavod za školstvo, Podgorica, 2016.

³Predmetni program za Književnost, I, II, III i IV razred filološke gimnazije, Ministarstvo prosvjete, Zavod za školstvo, Podgorica, 2016.

⁴Predmetni program za Crnogorski-srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost za opštu gimnaziju, I, II, III i IV razred, Ministarstvo prosvjete, Zavod za školstvo, 2016.

⁵Predmetni program za Crnogorski-srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost, I, II, III i IV razred stručne škole, Ministarstvo prosvjete, Zavod za školstvo, Podgorica, 2017.

Ispit iz Crnogorskog – srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti održaće se pod jednakim uslovima i na isti način za sve učenike četvrtog razreda.

Ispitni materijal se pakuje u sigurnosne vrećice (PVC) i dostavlja školama na dan ispita. Materijal se otvara pred učenicima neposredno prije početka ispita.

Na ispitu nije dozvoljeno:

- lažno predstavljanje
- otvaranje ispitnih zadataka prije dozvoljenog vremena
- ometanje drugih učenika
- prepisivanje od drugog učenika/učenice
- omogućavanje drugom učeniku/učenici da prepisuje
- korišćenje nedozvoljenog pribora
- korišćenje elektronskih uređaja
- oštećenje šifre na test-knjižici
- nepoštovanje znaka za završetak ispita

Dozvoljeni pribor: grafitna olovka, gumica i hemijska olovka/nalivpero.

Učeničkov rad mora biti napisan hemijskom olovkom/nalivperom.

Zadatak će se vrednovati s **nula** bodova:

- ako je odgovor netačan
- ako odgovor na zadatak višestrukog izbora NIJE prenijet na list za odgovore
- ako je zaokružen ili napisan i tačan i netačan odgovor
- ako je nečitko napisan odgovor/esej
- ako je odgovor/esej napisan grafitnom olovkom
- ako esej NIJE napisan na predviđenom mjestu, već samo na listovima za koncept (pisanje koncepta nije obavezno).

Nakon ispita, testovi će biti zapakovani i vraćeni u Ispitni centar, gdje će se organizovati ocjenjivanje.

2.

PRAVILA

OPŠTI CILJEVI ISPITA

Poslije završenog četvrtog razreda srednje škole, učenik će moći da:

- koristi principe i normu standardnog jezika u pisanom izrazu;
- čita, razumije, razlaže, analitički i kritički vrednuje različite neumjetničke i umjetničke tekstove;
- shvata osnovne književnoistorijske tokove i razvoj žanrovskih oblika;
- razumije, interpretira i vrednuje književne tekstove;
- uočava i vrednuje estetske, etičke i sazajne vrijednosti u književnom djelu;
- pokaže funkcionalna znanja iz teorije i istorije književnosti;
- adekvatno upotrebljava funkcionalne stilove prilikom pisanja;
- stvara stilski dotjerane i jezički ispravne pisane tekstove.

4.1. SHEMA ISPITA

ISPIT TRAJE 180 MINUTA; TEST SE RADI BEZ PAUZE

	PODRUČJA	TRAJANJE ISPITA	UDIO U TESTU	TIP ZADATAKA	PRILOZI
1	JEZIK	30'	od 30% do 35%	Višestruki izbor, kratak odgovor, alternativni izbor, zadaci povezivanja	Polazni neumjetnički tekst
2	KNJIŽEVNOST	40'	od 30% do 35%	Višestruki izbor, kratak odgovor, alternativni izbor, zadaci ređanja	Polazni književnoumjetnički tekst
3	PISMENO IZRAŽAVANJE	1. esej – od 80 do 90' i 2. funkcionalni tekst – od 20 do 30'	od 30% do 40%	1. pisanje sastava (250 – 300 riječi) i 2. pisanje funkcionalnog teksta (molba, žalba, zvanično/ nezvanično pismo, zahvalnica, čestitka, oglas, reklama, izvještaj, vijest, intervju, reportaža, prikaz, zapisnik, prijava (za posao, na konkurs...), CV, imejl...)	Polazni književnoumjetnički i/ili neumjetnički tekst
		Ukupno 180'			

4. STRUKTURA ISPITA

4.

STRUKTURA ISPITA

PREKO ZADATAKA/PITANJA IZ JEZIKA I KNJIŽEVNOSTI UČENIK TREBA DA POKAŽE DA:

- razumije sadržaj i namjenu neumjetničkog teksta/sadržaj i značenja umjetničkog teksta,
- poznaje i koristi književnoistorijske i književnoteorijske termine,
- umije da analizira tekst (odlomak ili rečenicu).

PISANJEM ESEJA I FUNKCIONALNOG TEKSTA UČENIK TREBA DA POKAŽE DA:

- razumije temu,
- zna da na osnovu datih uputstava napiše povezan i jasan sastav,
- objasni svoje doživljaje/argumentuje svoje tvrdnje,
- primjenjuje gramatička i pravopisna pravila.

A) ODNOSE SE NA I DIO ISPITA

Učenik treba da odgovori na pitanja u vezi s pročitanim neumjetničkim i umjetničkim tekstovima: da razumije tekst, pronađe informacije, tumači ih, poveže i vrednuje.

5.1. JEZIK

UČENIK/UČENICA TREBA DA:

- zna šta je jezik i koja su njegova svojstva i funkcije,
- zna vrste pisma,
- poznaje indoevropsku porodicu jezika,
- poznaje razvoj pismenosti od staroslovenskih početaka do savremene jezičke situacije,
- objasni vrste raslojavanja jezika (teritorijalno, socijalno, funkcionalno, individualno),
- prepoznaje, razlikuje, tumači i primjenjuje glasovne promjene i odstupanja od njih,
- zna vrste riječi i njihove morfološke odlike,
- prepoznaje vrste rečenica, mogućnost njihovog preoblikovanja i njihovu funkciju u tekstu,
- objasni informativnu i stilsku vrijednost rečenice,
- prepoznaje značenja i funkciju glagolskih oblika: indikativnu, modalnu i relativnu upotrebu glagolskih vremena i načina,
- primjenjuje pravila kongruencije,
- pravilno upotrebljava padežne oblike i prepoznaje ih u tekstu uočavajući njihova osnovna značenja,
- posjeduje osnovna leksikološka znanja i vlada leksikom svoga jezika (sinonimija, antonimija, homonimija, polisemija),
- prepoznaje tip i karakter teksta na osnovu leksike,
- prepoznaje frazeologizme, termine, kalkove, klišee,
- poznaje pravopis svoga jezika (pisanje velikog slova, pisanje skraćena, pisanje negacija, ijekavske oblike, sastavljeno i rastavljeno pisanje riječi, rastavljanje riječi na kraju reda, upotrebu interpunkcijskih i pravopisnih znaka, pisanje suglasnika J, pisanje rječice LI, transkripciju riječi).

5.2. KNJIŽEVNOST

UČENIK/UČENICA TREBA DA:

- razumije pojam motivacije u izgradnji književnog lika,
- prepoznaje kompoziciju kao shemu strukturiranog teksta,
- uočava funkcije i značaj okvira književnog teksta,
- prepoznaje kulturalni kontekst u književnoumjetničkom tekstu,
- na primjeru određenog teksta zna književne rodove, žanrove i vrste i prepoznaje žanrovska ukrštanja,
- prepozna djela i autore književnoistorijskih razdoblja od antike do savremenog doba,
- poznaje stilske odlike epoha i pravaca; upoređuje njihove stilske specifičnosti,
- poznaje svojstva pjesničkog jezika i razumije njegovu estetsku funkciju,
- uočava funkcije lirskog subjekta (ispovijedanje misli, emocija, raspoloženja i asocijacija),
- prepoznaje asocijativni tip motivacije,
- prepozna i formuliše temu i motive teksta; objasni značenje citiranog teksta,
- prepozna stilske figure (epitet, poređenje, personifikaciju, hiperbolu, gradaciju, metaforu, metonimiju, antitezu/kontrast, slovensku antitezu, onomatopeju, asonancu, aliteraciju, anaforu, epiforu, alegoriju, asindet, polisindet, tautologiju, ironiju, oksimoron, simbol, sinesteziju) i njihovu funkciju,
- zna elemente versifikacije i konstruktivne granice lirske pjesme (strofa: distih, tercet, katren, kvinta, sekstina, septima, oktava, nona i decima; stih: osmerac, epski deseterac, lirski deseterac, dvostruko rimovani dvanaesterac i šesnaesterac; slog, akcenatska cjelina, cezura, rima, opkoračenje, sonetna forma),
- poznaje elemente narativnog teksta: naratora, likove i tipove karakterizacije, fabulu i siže, hronotop, motivaciju, tačke gledišta, ambijent,
- uočava funkcije glavnog, sporednog i epizodnog lika,
- prepoznaje uzročno-posljedičnu motivaciju narativnog teksta,
- uočava motivacione mehanizme koji pokreću lik: socijalne, psihološke, fantastične, umjetničke,
- prepoznaje epske tehnike: ponavljanje, retardaciju, retrospekciju,
- prepozna forme pripovijedanja i tipove naratora (Ich-forma, Er-forma, pouzdani i nepouzdani pripovjedač),
- prepozna i razumije odlike epske pjesme i epa (deseterac, heksametar, ustaljena izražajna sredstva),
- prepoznaje elemente dramskog teksta: dramska lica i/ili karaktere, protagonistu i antagonistu, radnju, sukob, prostor,
- uočava dramsku kompoziciju koju čine: dramske situacije, prizori ili scene, slike i činovi,

- razlikuje dramu kao književni tekst (drama za čitanje) i dramu kao scenski tekst,
- poznaje elemente scenskog jezika: dramska radnja, pozorišni prostor, dekor, zvuk, osvjetljenje, pokret,
- razlikuje pet faza u razvitku dramske radnje: uvod (ekspozicija), zaplet, kulminacija, obrt (peripetija) i rasplet,
- prepoznaje tri dramska jedinstva: radnje, vremena i mjesta,
- uočava postupke karakterizacije dramskih likova,
- prepoznaje oblike govora u dramskom tekstu: didaskalije/remarke, monolog, dijalog,
- prepoznaje karakteristike antičke drame,
- prepoznaje odlike moderne drame,
- poznaje poetiku antidrame.

5.2. Književnost

B) ODOSE SE NA II DIO ISPITA

Učenik treba da:

- *poštuje uputstva za pisanje teksta i principe oblikovanja,*
- *vodi računa o smisaonosti, povezanosti i zaokruženosti teksta,*
- *razlikuje i primjenjuje različite funkcionalne stilove u pisanju,*
- *koristi različite oblike izražavanja (naraciju, deskripciju, refleksiju, raspravu, dijalog, monolog...),*
- *poštuje gramatičku i pravopisnu normu.*

5.3. PISMENO IZRAŽAVANJE

PISANJE FUNKCIONALNOG TEKSTA

UČENIK TREBA DA ZNA DA NAPIŠE TEKST SLJEDEĆE VRSTE:

zahvalnicu, molbu, žalbu, zvanično/nezvanično pismo, čestitku, reklamu, oglas, izvještaj, vijest, intervju, reportažu, CV, imejl, prikaz, prijavu na konkurs, zapisnik...

PISANJE ESEJA

UČENIK TREBA DA:

- samostalno napiše esej (strukturiran tekst – uvod, razrada, zaključak, pasusi) i svoje misli potkrijepi argumentima,
- koristeći znanja iz teorije književnosti izrazi svoje razumijevanje pročitanih književnih tekstova,
- primjenjuje pravopisnu i gramatičku normu.

5.4. OBAVEZNA KNJIŽEVNA DJELA

LIRIKA

1. Frančesko Petrarca: Kanconijer (izbor)
2. Laza Kostić: Santa Maria della Salute
3. Šarl Bodler: Albatros
4. Aleksandar-Leso Ivanović: Slomljenom oknu
5. Miloš Crnjanski: Sumatra
6. Petar II Petrović Njegoš: Noć skuplja vijeka
7. Radovan Zogović: Instrukcija maslini

EPIKA I EPSKO-LIRISKE VRSTE

1. Starac Milija: Banović Strahinja
2. Danilo Kiš: Rani jadi
3. Anton Pavlovič Čehov: Tuga
4. Petar II Petrović Njegoš: Gorski vijenac
5. Stefan Mitrov Ljubiša: Kanjoš Macedonović
6. Onore de Balzak: Čiča Gorio
7. Ivo Andrić: Put Alije Đerzeleza
8. Miloš Crnjanski: Seobe
9. Ivo Andrić: Na Drini ćuprija
10. Mihailo Lalić: Zlo proljeće
11. Ivo Andrić: Prokleta avlija
12. Alber Kami: Stranac
13. Meša Selimović: Derviš i smrt
14. Zuvdija Hodžić: Davidova zvijezda

DRAMA

1. Sofokle: Antigona
2. Nikolaj Vasiljević Gogolj: Revizor
3. Anton Pavlovič Čehov: Ujka Vanja
4. Miroslav Krleža: Gospoda Glembajevi
5. Viljem Šekspir: Hamlet
6. Semjuel Beket: Čekajući Godoa

6

PRIMJER TESTA ■

14

PROČITAJ ODLOMAK, PA URADI
ZADATKE BROJ 1, 2, 3, 4 I 5.

HOLOGRAMI

Sjećate li se doktora Marka iz Zvezdanih staza? Ni po čemu nije bio osobit osim po tome što je u suštini bio hologram. Do sada smo holograme susretali samo u njihovom statičnom obliku, npr. kao one srebrne sličice ptice na kreditnim karticama koje nam služe kao dokaz autentičnosti, ali budućnost će, izgleda, donijeti sasvim nove primjene ove tehnologije.

Denko Technical Corporation iz Kalifornije nedavno je izišao u javnost sa prototipom fotorefraktivnog polimera, spoja koji bi omogućio 3D pokretne holograme. Ovaj 3D pokretni hologram funkcionira kao niz slika koje, kada se rasporede pažljivo, daju iluziju kretanja koja je vidljiva i golim okom. Prednost fotorefraktivnog polimera je u tome što se podaci (slike) na njega mogu snimati, pa ponovo brisati, a funkcionira na način sličan onome kojim danas „pržimo“ podatke na CD-ove ili DVD-ove.

Jednom će, uvjereni su stručnjaci, ovakvi hologrami postati svakodnevna „pomagala“ u arhitekturi, medicini, biologiji i mnogim drugim područjima. Mnogo je lakše nešto osmisliti i sagledati ako to možemo pogledati u 3D-u, i još u pokretnom obliku. Ovaj se polimer sastoji od dvije vrste kopolimera – jedan je fotosenzitivan i upija te lomi svjetlo pod određenim uglom da bi se slika mogla vidjeti, a drugi dio je plastifikator koji se koristi za postizanje čvrstoće i elastičnosti. Polimer je stopljen između dva sloja deoksidiranog stakla od 100 mm. Na takav se polimer slike snimaju zelenim laserom talasne dužine 532 nanometra. Slike se mogu smjenjivati svakih 30 milisekundi, što ljudskom oku stvara utisak pokretne 3D slike.

Ipak, ovo nije nimalo lagan zadatak, budući da za snimanje jedne 3D slike na polimer trebaju oko dva minuta, a potrebno je mnogo 3D slika da bi se dobio pokretni hologram. Treba pronaći način da se cijeli ovaj proces ubrza, i da vrijeme u kojem se smjenjuju dvije slike bude što kraće da bi 3D hologram izgledao dobro kad se uveća.

Predanost naučnika koji rade na tom projektu treba uskoro da omogući npr. ljekaru analizu kostiju prije operacije, ili pregledanje 3D nacрта planiranog stambenog naselja arhitektama, a ostalim zaljubljenicima u holograme možda i da vide dr Marka ili Princezu Leiu.

Priredeno prema tekstu preuzetom sa: <http://znanost.geek.hr/clanak/hologrami-nasabuducnost/#ixzz43eliN7ZT>

1. Koja je osnovna razlika između nekadašnjih prototipova i novog prototipa holograma?

.....
1 bod

2. Šta u ovom prototipu omogućava vidljivost slike?

.....
1 bod

3. Jedan dio polimera mora biti:

1. plastičan i elastičan
2. metalni i čvrst
3. drven i elastičan
4. polumetalni i elastičan

ZAOKRUŽI BROJ ISPRED TAČNOG ODGOVORA I RJEŠENJE PRENESI NA LIST ZA ODGOVORE.

1 bod

4. Obrazloži u čemu je najveći problem u dobijanju pokretnog holograma.

.....
1 bod

5. Obrazloži kako bi takvi hologrami bili od pomoći ljekaru u odnosu na rendgenske snimke.

.....
2 boda

PROČITAJ ODLOMAK, PA URADI ZADATKE BROJ 6, 7, 8 I 9.

Ukratko je izložio događaje počev od mamine smrti. Ponovo je spomenuo svoju neosetljivost, činjenicu da ne znam koliko je mami bilo godina, moj odlazak na kupanje sutradan posle majčine smrti, sa jednom ženom, bioskop, Fernandel i, najzad, vraćanje kući sa Marijom. Trebalo mi je vremena da ga u tom trenutku razumem, jer je on govorio „njegova ljubavnica“, a za mene je ona bila Marija. Zatim je prešao na priču o Remonu. Nalazio sam da u njegovom načinu gledanja na događaje ima izvesne jasnosti. Ono što je on govorio moglo se prihvatiti kao verovatno. Napisa sam pismo u dogovoru sa Remonom da bih privukao njegovu ljubavnicu i izložio je zlostavljanju jednog čoveka „sumnjiva morala“. Na plaži sam izazvao Remonove neprijatelje. Remon je bio i ranjen. Ja sam od njega zatražio revolver. Natrag sam se vratio sam da bih se njime poslužio. Smakao sam Arapina, kako sam i planirao. Sačekao sam. I da bih bio siguran da je posao urađen kako treba, ispalio sam još četiri metka staloženo, sigurno, u neku ruku smišljeno.

„I eto, gospodo“, kazao je državni tužilac. „Izložio sam vam tok događaja koji su naveli ovog čoveka da ubije, potpuno svestan onoga što čini.“

6. Napiši naziv djela i ime i prezime njegovog autora.

1 bod

7. Ko je narator u navedenom odlomku?

1. sveznajući pripovjedač
2. javni tužilac
3. Merso

ZAOKRUŽI BROJ ISPRED TAČNOG ODGOVORA I RJEŠENJE PRENEŠI NA LIST ZA ODGOVORE.

1 bod

8. Čija tačka gledišta je u ovom odlomku iskazana rečenicom:

I da bih bio siguran da je posao urađen kako treba, ispalio sam još četiri metka staloženo, sigurno, u neku ruku smišljeno?

1 bod

9. Zaokruži broj pored osobine koja se može pripisati junaku ovog djela i rješenje prenesi na list za odgovore.

1. bahatost
2. hrabrost
3. odlučnost
4. otuđenost

1 bod

10. Pročitaj odlomak iz drame *Antigona*, pa uradi zadatak.

ANTIGONA

*Ne zovem te, a kada bi ti i pristala
ta pomoć tvoja ne bi tekla od srca.
No, misli kako hoćeš, ja ću onoga
sahraniti. Za takvo delo rado mrem.
I mila s njime, s milim, u grob leći ću
sa svetim grehom. Moram duže vremena
da donjem svetu ugađam no ovome.
Jer, onde večno biću. Ti pak, volja l' te,
pogrdi ono što je časno samim bozima.*

ISMENA

*Ne činim ništa nepošteno. Tek sam ja
nesposobna da građanima prkosim.*

Kojoj etapi u razvoju dramske radnje pripada navedeni odlomak?

.....

1 bod

11. Poređaj navedene književnike po hronologiji pojavljivanja u književnosti.

Risto Ratković   Viljem Šekspir   Meša Selimović
Onore de Balzak   Aleksandar Sergejevič Puškin

.....

.....

1 bod

**PROČITAJ ODLOMAK
IZ GORSKOG VIJENCA (PETAR II PETROVIĆ NJEGOŠ),
PA ODGOVORI NA PITANJA 12, 13 I 14.**

*Ti si mlad još i nevješt, vladiko!
Prve kaplje iz čaše otrovi
najgrče su i najupornije.
O da znadeš što te još te čeka!
Sv'jet je ovaj tiran tiraninu,
a kamoli duši blagorodnoj!
On je sastav paklene nesloge:
u nj ratuje duša sa tijelom,
u nj ratuje more s bregovima,
u nj ratuje zima i toplina,
u nj ratuju vjetri s vjetrovima,
u nj ratuje živina s živinom,
u nj ratuje narod sa narodom,
u nj ratuje čovjek sa čovjekom,
u nj ratuju dnevi sa noćima,
u nj ratuju dusi s nebesima.*

12. Koji lik kazuje navedene riječi?

1 bod

13. Napiši naziv dviju stilskih figura upotrijebljenih u stihovima:

...u nj ratuje duša sa tijelom,
u nj ratuje more s bregovima,
u nj ratuje zima i topline...

.....
.....

2 boda

14. A) Zaokruži broj ispred dva lika koji nijesu nosioci radnje u *Gorskom vijencu*?

1. Hamza kapetan
2. Iguman Stefan
3. Ruža Kasanova
4. Vladika Danilo
5. Vuk Mandušić

1 bod

B) Obrazloži odgovor.

.....
.....
.....
.....

2 boda

15. Od navedenih samo jedna je Ćorkanova odlika. Izaberi je i argumentuj svoj izbor.

tragična sanjalica   hrabri spasilac   osvetoljubivi kmet

.....
.....

2 boda

16. Pročitaj odlomak iz djela *Čiča Gorio* (Onore de Balzak) pa uradi zadatak.

Iz sanjaranja ga trže glas debele Silvije, koja mu javi da je došao krojač. Izađe ispred njega držeći u ruci svoje dvije kese s novcem i ne oseti zbog toga nikakvu neprijatnost. Kad je isprobavao frak, on obuče novo ulično odelo, koje ga potpuno izmeni. „Sad ne izostajem iza gospodina Traja“, pomisli on. Najzad i ja ličim na plemića!

A) Karakterizacija junaka na kojeg se odnosi odlomak je:

1. dinamička
2. statička

ZAOKRUŽI BROJ ISPRED TAČNOG ODGOVORA.

1 bod

B) Obrazloži odgovor.

.....

.....

.....

1 bod

17. Kako se naziva Aristotelovo djelo u kojem je iznio prve teorijske postavke tragedije i epske poezije?

1. *Žabe*
2. *Predgovor Kromvelu*
3. *O pjesničkoj umjetnosti*
4. *Predgovoraj Ljudskoj komediji*

ZAOKRUŽI BROJ ISPRED TAČNOG ODGOVORA I RJEŠENJE PRENESI NA LIST ZA ODGOVORE.

1 bod

18. Pročitaj tekst pa odgovori na pitanje.

Kazuje mi da cesarski i kraljevski sinovi i kćeri svu svoju mladost učeći se provode i sav život u čitanju knjiga. Ja samo čujem imena nauke i filosofije, niti znam crne li su ili bele; ali toliko pameti i rasuđenija dao mi je Bog da mogu rasuditi da te stvari moraju biti vrlo potrebne, pлезne (korisne), velike i slavne, kad cari i kraljevi bez njih ne mogu biti.

A) Čemu se u odlomku pridaje značaj?

.....
1 bod

B) Napiši naziv epohe koja je to posebno isticala.

.....
1 bod

19. Pored tačno napisane skraćenice upiši T, a pored netačno napisane N.
Netačno napisanu skrećenicu napiši tačno.

mr. (magistar)	.....
tkz. (takozvani)	.....
napr. (na primjer)	.....
kg (kilogram)	.....
JU (javna ustanova)	.....
t.j. (to jest)	.....

1 bod

20. Preoblikuj zavisnu rečenicu tako što ćeš futur II zamijeniti odgovarajućim glagolskim vremenom a da se značenje ne promijeni.

Budem li ga posjetio, prenijeću mu poruku.

.....
1 bod

21. Imenuj odnose u kojima se nalaze sljedeće lekseme:

1. vasiona – svemir .....

2. otići – doći .....

3. patos („zanos“) – patos („donja površina u nekoj prostoriji“)

.....
4. dijeliti („raščlanjivati, odvajati na djelove, komadati“) – dijeliti („radnja u matematici, suprotna množenju“) – dijeliti („davati nekome nešto“)

.....
1 bod

22. A) Zaokruži broj ispred pogrešno napisane riječi.

1. burekdžija

2. stambeni

3. raščupan

1 bod

B) Obrazloži odgovor.

.....
.....
1 bod

23. Tačno prepisi tekst poštujući pravopis.

...Sve to učiniće da naša zemlja ostvaruje veći profit u ovoj poljoprivrednoj grani ali nikako kako je naglasio ministar poljoprivrede i ruralnog razvoja nećemo potisnuti u drugi plan neke druge oblasti privrede. Ako uspijemo ostvariti ravnomjeran razvoj citiramo njegove riječi onda smo na pravom putu. Kad je ceremonija svečanog otvaranja završena posjetioci su počeli obilaziti štandove.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2 boda

24. Napiši **zvanično pismo** (Broj: 02-347) kojim se Marko Marković u ime odjeljenja III₂ Ekonomske škole „Mirko Vešović“ iz Podgorice, 12. aprila 2020. g. obraća Upravnom odboru dnevnog lista „Vijesti“ da, ako je moguće, njegovoj školi pokloni školsku lektiru za četvrti razred jer u bibliotečkom fondu ne postoji dovoljan broj primjeraka ovih knjiga.

Vodi računa o formi teksta, svim neophodnim podacima koje zvanično pismo treba da sadrži i poštovanju normi standardnoga jezika.

8 bodova

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. Primjer testa

25. Ponuđene su dvije teme za pisanje eseja. Zaokruži broj ispred teme koju si odabrao/odabrala. Oblikuj esej koji sadrži od 250 do 300 riječi.

- Prilikom razvijanja teme, koristi relevantne primjere/podatke uz argumentovanje sopstvenih stavova.

- Poštuj zahtjev o broju riječi +/-10% (ocjenjuje se sastav koji ima od 225 do 330 riječi; ako esej ima manje od 225 riječi, NE ČITA SE, a na 330. riječi PRESTAJE čitanje).

- Vodi računa o jezičkoj pravilnosti i čitljivosti teksta.

1. Motiv ljepote u pjesmi *Santa Maria della Salute*

UPUTSTVA ZA PISANJE ESEJA:

- Napiši osnovne odlike pjesme (autora, vrstu, pravac).
- Napiši o kojim i kakvim ljepotama je riječ u pjesmi.
- U vidu zaključka saopšti svoje mišljenje o vezi ljepote i poezije.

2. Vršnjačko nasilje kao izazov društvenoj zajednici

UPUTSTVA ZA PISANJE ESEJA:

- Ukaži na različite vidove vršnjačkog nasilja u svojoj okolini.
- Procijeni koji udio u prepoznavanju i sprečavanju vršnjačkog nasilja imaju pojedinac, porodica i škola.
- Saopšti zaključak o vršnjačkom nasilju kao ogledalu društvene zajednice navodeći prijedlog/prijedloge za suzbijanje ove pojave.

13 bodova

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

LIST ZA ODGOVORE

CRNOGORSKI - SRPSKI, BOSANSKI, HRVATSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

Zadatak će se vrednovati sa 0 bodova:

- ako je označen netačan odgovor
- ako je označeno više odgovora
- ako nije označen nijedan odgovor

Uputstvo za označavanje tačnog odgovora:

Ako pogriješite, to polje označite ovako: a željeni odgovor po gore navedenom pravilu

OVDJE

zaljepiti šifru učenika

	1	2	3	4
3.	☐	☐	☐	☐

	1	2	3
7.	☐	☐	☐

	1	2	3	4
9.	☐	☐	☐	☐

	1	2	3	4
17.	☐	☐	☐	☐

2 216534 171156

7

LIST ZA ODGOVORE

RJEŠENJE TESTA SA SHEMOM ZA OCJENJIVANJE ■

1. Učenik dobija **1 bod** ako je napisao: Novi prototip holograma je pokretan / Novi tip je 3D/ Novi tip je 3D pokretan (*i drugi tačni odgovori*)
2. Učenik dobija **1 bod** ako je napisao: Omogućava mu fotosenzitivni kopolimer (koji upija i lomi svjetlo pod određenim uglom). (*i drugi tačni odgovori*)
3. Učenik dobija **1 bod** ako je zaokružio broj 1 - *plastičan i elastičan*
4. Učenik dobija **1 bod** ako je napisao: Najveći problem u dobijanju pokretnog holograma je vrijeme. / Snimanje jedne 3D slike na polimeru traje 2 minuta, a potrebno je mnogo takvih slika da bi se dobio pokretni hologram/ Snimanje jedne slike traje dugo i sl. odgovori (*i drugi tačni odgovori*)
5. Obrazlaže da bi pokretni hologram pokazao, npr. kost iz svih uglova a ne samo jednodimenzionalno kao na rendgenskim snimcima./ Bilo bi kao da gleda kosti u stvarnosti./ Može da uporedi oboljele i zdrave djelove kosti sl. odgovori – **2 boda**

Hologram mu daje više informacija od rendgenskih snimaka i sl. odgovori – **1 bod**

Ne priznaje se odgovor: pomaže ljekaru da analizira kosti prije operacije (što nije tumačenje podataka, već samo navođenje iz teksta).

6. Učenik dobija **1 bod** ako je napisao potpuno tačan odgovor: *Stranac; Alber Kami*
7. Učenik dobija **1 bod** ako je zaokružio broj 3 – *Merso*

8. Učenik dobija **1 bod** ako je napisao: *Tačka gledišta javnog tužioca/ javnog tužioca/ javni tužilac*

9. Učenik dobija **1 bod** ako je zaokružio broj 4 – *otuđenost*

10. Učenik dobija **1 bod** ako je napisao: *ekspoziciji/ uvodu*

11. Učenik dobija **1 bod** za potpuno tačan odgovor: Šekspir, Puškin, Balzak, Ratković, Selimović

12. Učenik dobija **1 bod** ako je napisao: *Iguman Stefan*

13. Ukupno **2 boda**:

Učenik dobija **2 boda** za potpuno tačan odgovor: anafora i kontrast/antiteza

Učenik dobija **1 bod** ako je tačno napisao jednu stilsku figuru

14. Ukupno **3 boda**:

A) Učenik dobija **1 bod** za potpuno tačan odgovor: zaokruženi brojevi 1 - Hamza kapetan i 3 - Ruža Kasanova

B) Učenik dobija **2 boda** ukoliko ukazuje na likove koji izvještavaju o Hamzi kapetanu i o Ruži Kasanovoj, npr. Hamza kapetan i Ruža Kasanova nijesu direktni učesnici događaja - o Hamzi saznajemo iz izvještaja Ozrinića (knez Janko), a o sudbini Ruže Kasanove izvještavaju Martinići (Tomaš Martinić) i slični odgovori koji ukazuju da učenik zna u kojoj situaciji se i/ili zbog čega izvještava o njima, bez obzira na to da li je konkretno pomenuo kneza Janka, odnosno Tomaša Martinića.

Učenik dobija **1 bod** ukoliko tačno obrazlaže odgovor koji se odnosi samo na Ružu Kasanovu ili samo na Hamzu kapetana.

15. Učenik dobija **2 boda** ako je izabrao **tragičnu sanjalicu** i svoj izbor argumentovao s više podataka iz teksta, npr. njegovim položajem u kasabi, odnosom drugih prema njemu; željom da bude ravnopravno prihvaćen, njegovom čežnjom za Pašom ili za srećnim porodičnim životom, upoznavanjem oca, nasljedstvom i sl.

Učenik dobija **1 bod** ako je naveo samo jedan argument za izbor tragične sanjalice ili ako je odgovor tačan, ali jezički i/ili stilski nesređen.

16. Ukupno **2 boda**:

- A) Učenik dobija **1 bod** ako je zakružio broj 1 – *dinamička*
- B) Učenik dobija **1 bod** ako je napisao: Junak je u početku bio skroman mladić iz provincije, a onda impresioniran okruženjem odlučuje da uđe u visoko društvo./ Mijenja se pod uticajem društva./ Nije zadovoljan svojim položajem u društvu./ Želi da se obogati pa se mijenja njegov karakter i sl. odgovori koji upućuju na lik u razvoju.

17. Učenik dobija **1 bod** ako je zakružio broj 3 – *O pjesničkoj umjetnosti*

18. Ukupno **2 boda**:

- A) Učenik dobija **1 bod** ako je napisao: obrazovanju/učenju/knjizi i drugi odgovori koji upućuju na obrazovanje.
- B) Učenik dobija **1 bod** ako je napisao: prosvjetiteljstvo

19. Učenik dobija **1 bod** za pet ili šest tačnih odgovora:

mr. (magistar)	N; mr
tkz. (takozvani)	N; tzv.
napr. (na primjer)	N; npr.
kg (kilogram)	T
JU (javna ustanova)	T
t.j. (to jest)	N; tj.

Učenik dobija **0 bodova** za četiri ili manje tačnih odgovora.

20. Učenik dobija **1 bod** ako je napisao: Posjetim li ga, prenijeću mu poruku. / Kad ga posjetim, prenijeću mu poruku. /Ako ga posjetim, prenijeću mu poruku.

21. Učenik dobija **1 bod** za potpuno tačan odgovor:

1. sinonimija
2. antonimija
3. homonimija
4. polisemija

22. Ukupno **2 boda**:

A) Učenik dobija **1 bod** ako je zaokružio broj 1 – *burekdžija*

B) Učenik dobija **1 bod** ako je napisao: Nije izvršeno jednačenje/alternacije suglasnika po zvučnosti./ Bezvučno K ispred zvučnog DŽ mijenja se/alternira/prelazi u G./ K ispred DŽ mijenja se/alternira/prelazi u G.

23. Učenik dobija **2 boda** za potpuno tačan odgovor, odnosno tačno upisivanje svih zarezova i navodnika:

...Sve to učiniće da naša zemlja ostvaruje veći profit u ovoj poljoprivrednoj grani, ali nikako, kako je naglasio ministar poljoprivrede i ruralnog razvoja, nećemo potisnuti u drugi plan neke druge oblasti privrede. „Ako uspijemo ostvariti ravnomjeran razvoj“, citiram njegove riječi, „onda smo na pravom putu.“ Kad je ceremonija svečanog otvaranja završena, posjetio su počeli obilaziti štandove.

Učenik dobija **1 bod** ukoliko je napravio jednu grešku (npr. kod obilježavanja inverzije, ili umetnute rečenice, ili citata).

Učenik dobija **0 bodova** ako je napravio dvije ili više grešaka.

24. Uputstvo za bodovanje formalnog pisma

FORMA I SADRŽAJ TEKSTA <i>3 boda</i>	JEZIK <i>3 boda</i>	STIL <i>2 boda</i>
Svi podaci dati u uputstvu upotrijebljeni su i raspoređeni prema principima oblikovanja teksta <i>3 boda</i> Svi podaci su pravilno raspoređeni, ali nedostaje jedan podatak koji ne utiče na razumijevanje teksta, odnosno suštinski element koji ne narušava formu teksta <i>2 boda</i> Nedostaje više podataka, ali je tekst razumljiv. <i>1 bod</i> Nije poštovana zadata forma ili je sadržina teksta nerazumljiva... <i>0 bodova</i>	U tekstu nema gramatičkih i pravopisnih grešaka <i>3 boda</i> Pravopisna i gramatička norma se uglavnom poštuju, a odstupa se od normom propisane - upotrebe interpunkcijskih znaka i/ili - pravilne upotrebe prijedloga zbog i radi, S... (npr. „u vezi nečega“ umjesto „u vezi s nečim“; „obzirom na“ umjesto „s obzirom na“...) <i>2 boda</i> Pravopisna i gramatička norma se donekle poštuju, jer - odstupa od dosljedne primjene ijekavskog i ekavskog izgovora - griješi u upotrebi interpunkcijskih znaka (npr. izostavlja zarez kod vokativa, inverzije, umetnute rečenice...) i/ili - griješi u upotrebi prijedloga... <i>1 bod</i> U tekstu postoje tri suštinska ograđenja o jezičku normu ili više njih (nepravilna upotreba padežnih oblika, greške u pisanju velikog slova, nepoštovanje pravila o sastavljenom i rastavljenom pisanju riječi, greške u primjeni glasovnih promjena, greške u primjeni pravila kongruencije, greške u pisanju suglasnika J, greške u pisanju upitne rječce Ll, greške u pisanju negacija...) <i>0 bodova</i>	Rečenice su oblikovane, jasne i prilagođene i sadržaju i formi teksta <i>2 boda</i> - U tekstu postoje stilske greške (npr.: - ponavljanje riječi u istoj ili susjednim rečenicama/ - nepravilno obraćanje i oslovljavanje/ - upotreba pleonazama/ - nedorečenost/ - navođenje suvišnih podataka...) <i>1 bod</i> - Rečenice su neoblikovane, nejasne, nedovršene... <i>0 bodova</i>

25. Uputstvo za bodovanje eseja

Uputstvo za bodovanje eseja:

Motiv ljepote u pjesmi *Santa Maria della Salute*

Sadržaj – 7 bodova

Poštovanje postavljenih zahtjeva	Kreiranje teksta koji odgovara postavljenim zahtjevima: - tačno navođenje autora, književne vrste i pravca (1 bod) - isticanje ljepote (i djevojke i crkve) (1 bod); - povezanost ljepote i poezije (1 bod) <i>Ukupno 3 boda</i>
Kritičko mišljenje, upotreba podataka, argumentovanje i iznošenje sopstvenih stavova/misli/ideja...	Kreiranje teksta uz: - originalan/kreativan pristup temi (1 bod) - navođenje i obrazlaganje relevantnih primjera/podataka u razvijanju teme (1 bod) - detaljnije obrazlaganje i povezivanje primjera/podataka u razvijanju teme (1 bod) - argumentovanje sopstvenih stavova (1 bod) <i>Ukupno 4 boda</i>

Jezik i struktura teksta – 6 bodova

JEZIK 3 boda	STIL 2 boda	GRAFIČKA FORMA TEKSTA 1 bod
U tekstu nema gramatičkih i pravopisnih grešaka <i>3 boda</i> Pravopisna i gramatička norma se uglavnom poštuju, a odstupa se od normom propisane - upotrebe interpunkcijskih znaka i/ili - pravilne upotrebe prijedloga zbog i radi, S... (npr. „u vezi nečega“ umjesto „u vezi s nečim“; „obzirom na“ umjesto „s obzirom na“...) <i>2 boda</i> Pravopisna i gramatička norma se donekle poštuju, jer - odstupa od dosljedne primjene ijekavskog i ekavskog izgovora - griješi u upotrebi interpunkcijskih znaka (npr. zarez kod vokativa, inverzije, umetnute rečenice...) i/ili - griješi u upotrebi prijedloga... <i>1 bod</i> U tekstu postoje tri ili više suštinskih ogrešenja o jezičku normu (nepravilna upotreba padežnih oblika, greške u pisanju velikog slova, nepoštovanje pravila o sastavljenom i rastavljenom pisanju riječi, greške u primjeni glasovnih promjena, greške u primjeni pravila kongruencije, greške u pisanju suglasnika J, greške u pisanju upitne rječe LI, greške u pisanju negacija...) <i>0 bodova</i>	Rečenice su oblikovane, jasne i prilagođene i sadržaju i formi teksta <i>2 boda</i> U tekstu postoje stilske greške (npr.: ponavljanje riječi u istoj ili susjednim rečenicama/ upotreba pleonazama/ nedorečenost/ navođenje suvišnih podataka...) <i>1 bod</i> Rečenice su neoblikovane, nejasne, nedovršene... <i>0 bodova</i>	Prilagođavanje ukupne organizacije i grafičke forme teksta njegovoj logičnoj strukturi (jasno razdvaja uvod, razradu, zaključak, pasuse). <i>1 bod</i> Neprikladnost forme teksta njegovoj logičkoj strukturi (izostaje razdvajanje uvoda, razrade, zaključka). <i>0 bodova</i>

Uputstvo za bodovanje eseja:

Vršnjačko nasilje kao izazov društvenoj zajednici

Sadržaj – 7 bodova

Poštovanje postavljenih zahtjeva	Kreiranje teksta koji odgovara postavljenim zahtjevima: navođenje različitih vidova vršnjačkog nasilja (1 bod) - uloga pojedinca, porodice i škole u sprečavanju vršnjačkog nasilja (1 bod) - prijedlog/prijedlozi za sprečavanje vršnjačkog nasilja (1 bod) <i>Ukupno 3 boda</i>
Kritičko mišljenje, upotreba podataka, argumentovanje i iznošenje sopstvenih stavova/ misli/ideja...	Kreiranje teksta uz: - originalan/kreativan pristup temi (1 bod) - navođenje i obrazlaganje relevantnih primjera/podataka u razvijanju teme (1 bod) - detaljnije obrazlaganje i povezivanje primjera/podataka u razvijanju teme (1 bod) - argumentovanje sopstvenih stavova (1 bod) <i>Ukupno 4 boda</i>

Jezik i struktura teksta – 6 bodova

JEZIK <i>3 boda</i>	STIL <i>2 boda</i>	GRAFIČKA FORMA TEKSTA <i>1 bod</i>
U tekstu nema gramatičkih i pravopisnih grešaka <i>3 boda</i> Pravopisna i gramatička norma se uglavnom poštuju, a odstupa se od normom propisane - upotrebe interpunkcijskih znaka i/ili - pravilne upotrebe prijedloga zbog i radi, S... (npr. „u vezi nečega“ umjesto „u vezi s nečim“; „obzirom na“ umjesto „s obzirom na“...) <i>2 boda</i> Pravopisna i gramatička norma se donekle poštuju, jer - odstupa od dosljedne primjene ijekavskog i ekavskog izgovora - griješi u upotrebi interpunkcijskih znaka (npr. zarez kod vokativa, inverzije, umetnute rečenice...) i/ili - griješi u upotrebi prijedloga... <i>1 bod</i> U tekstu postoje tri ili više suštinskih ogrješnja o jezičku normu (nepravilna upotreba padežnih oblika, greške u pisanju velikog slova, nepoštovanje pravila o sastavljenom i rastavljenom pisanju riječi, greške u primjeni glasovnih promjena, greške u primjeni pravila kongruencije, greške u pisanju suglasnika J, greške u pisanju upitne rječice LI, greške u pisanju negacija...) <i>0 bodova</i>	Rečenice su oblikovane, jasne i prilagođene i sadržaju i formi teksta <i>2 boda</i> U tekstu postoje stilske greške (npr.: ponavljanje riječi u istoj ili susjednim rečenicama/ upotreba pleonazama/ nedorečenost/ navođenje suvišnih podataka...) <i>1 bod</i> Rečenice su neoblikovane, nejasne, nedovršene... <i>0 bodova</i>	Prilagođavanje ukupne organizacije i grafičke forme teksta njegovoj logičnoj strukturi (jasno razdvaja uvod, razradu, zaključak, pasuse). <i>1 bod</i> Neprilagođenost forme teksta njegovoj logičkoj strukturi (izostaje razdvajanje uvoda, razrade, zaključka). <i>0 bodova</i>

NAPOMENA:
Ukoliko učenik ne dobije bodove ili na sadržinu ili na jezik i strukturu teksta, čitav esej se boduje s nula (0) bodova, kao i veoma neuredan i nečitljiv sastav ili sastav s primjerima neprimjerene leksike, odnosno esej koji NIJE napisan na predviđenom mjestu, već samo na listovima za koncept.

9 LITERATURA ■

Čitanke i udžbenici koje je odobrio Nacionalni savjet za obrazovanje i Ministarstvo prosvjete Crne Gore za upotrebu u filološkoj gimnaziji, opštoj gimnaziji i srednjim stručnim školama.

www.iccg.co.me

